

«ΣΗΜΕΡΑ ΕΙΝΑΙ ΤΩ ΦΩΤΩ»

Του Ανδρέα Γ. Πασσά
Δικηγόρου Αθηνών επί τιμή

Το φλάς της φωτογραφικής μνήμης άστραψε σήμερα, παραμονή των Θεοφανίων, στις παιδικές αναμνήσεις της δεκαετίας 1950-1960.

Τις φωτογραφίες των αναμνήσεων αυτών θέλω, με τα λίγα λόγια μου, να εμφανίσω και να μοιράσω στα, τότε, παιδιά που σήμερα διανύουν τις ηλικίες των 60, 70, ή και περισσότερο, χρόνων, συμπατριωτάκια, συμμαθητάκια, γειτονόπουλα, φιλαράκια.

Πόση προσμονή, πόση προσδοκία για να ψάλομε τα Κάλαντα των Θεοφανίων, («τω Φωτώ»), χωρισμένοι σε μικρές παρέες, στα στενοσόκακα των Ψαριανών και της Κοιμήσεως και της Μεταμορφώσεως και των Πευκακίων.

Ξεχυνόμαστε μόλις σουρούπωνε, κρατώντας τα τσιγκινα λαδοφάναρα με την αμυδρή «ζωντανή» φλογίτσα συντηρούμενη από το φιτίλι βουτηγμένο μέσα στο λάδι. Τα λαδοφάναρα που κατασκεύαζαν οι Συριοί φαναρτζήδες με ιδιαίτερο γούστο, υπήρχαν σε όλα τα σπίτια και ήταν χρήσιμα στις περιπτώσεις διακοπής του ηλεκτρικού.

Τριγύρω στο λαδοφάναρο τα τζαμάκια, που καμιά φορά τα χρωματιστά ήταν πιο ακριβά, διέχεαν μυστηριακά την λάμψη που τρεμόπαιζε στα σκοτεινά σοκάκια, στις σκάλες, στις αυλίτσες, στις γωνιές και προφύλαγαν την φλόγα από τις ριπές του αέρα ή το χιονόνερο.

Με την ασυγχρόνιστη «ατάκα» της αυτοσχέδιας χορωδίας μας σε "unisono" «ΣΗΜΕΡΑ ΕΙΝΑΙ ΤΩ ΦΩΤΩ» άνοιγαν οι πόρτες και έβγαιναν οι γνωστές μας φάτσες των νοικοκυραίων για να μας τρατάρουν, να ανταποδώσουν τις ευχές, να δώσουν το φιλοδώρημα, και μετά επιταχύναμε για να προλάβουμε να τα πούμε σε όσο περισσότερα σπίτια μπορούσαμε, μέχρι να προχωρήσει το σκοτάδι της νύχτας.

Δεν ξέρω πόσοι από τα τότε παιδιά θυμούνται τα ωραία αυτά, ιδιαίτερης θρησκευτικότητας, Κάλαντα των Θεοφανίων, μα, για να μην τα καταβροχθίσει ο χρόνος, θα τα γράψω, όπως τα λέγαμε τότε, όπως ακριβώς αποδίδονταν ακουστικά, ξυπνώντας πάλι τις αναμνήσεις των παιδικών χρόνων στην ευλογημένη βραδυά της παραμονής των Φώτων.

ΣΗΜΕΡΑ ΕΙΝΑΙ ΤΩ ΦΩΤΩ π' αγιά, π' αγιάζουν οι παπάδες
και μεσ' στα σπίτια μπαίνουνε και λέν, και λέν τον Ιορδάνη.
Ο Ιορδάνης Βαφτιστής επέ, επέρασε και είπε

χαρίσετέ μου τα κλειδιά τα μα, τα μαργαριταρένια
ν' ανοίξω την παράδεισο να πιώ, να πιώ νερό δροσάτο
να πέσω ν' αποκοιμηθώ σε μιά, σε μιά μηλιά αποκάτω
να πέσουν τ' άνθη απάνω μου τα ρό, τα ρόδα στην ποδιά μου
καί τα χρυσά τριαντάφυλλα τριγύ, τριγύρω στα μαλλιά μου.

Ανήφορος κατήφορος σε τρί, σε τρία πηγαδάκια
ήτανε τρείς μελαχροινές με τὰ, με τ' άσπρα φουστανάκια
η μιά κεντάει τον ουρανό η ά, η άλλη το φεγγάρι
κι' η τρίτη η μικρότερη κεντά, κεντάει τον Άη Γιάννη.